

JAK

W DOMU!

SPIIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
STUDENT W OBCYM KRAJU-SZOK KULTUROWY	6
Szok kulturowy	7
Przyczyny szoku	7
Skutki szoku kulturowego	8
Fazy szoku kulturowego	9
Szok i co dalej?	10
ECH.... TE GESTY	12
STUDENT W OBCYM KRAJU - WYMIARY KULTURY	14
Wymiary kultury	14
Dystans władzy	16
Kultury niskiego dystansu	18
Kultury wysokiego dystansu	19
Podejście do czasu	20
Kultury niskiego i wysokiego kontekstu	26
MODEL KULTURY JAKO GÓRY LODOWEJ	30
GLOSSARY	32
WAŻNE DLA KANDYDATÓW I STUDENTÓW	38

„JAK W DOMU! ”

W nowym środowisku kulturowym człowiek jest wystawiony na działanie ogromnej liczby bodźców. Mózg przetładowany nowymi informacjami oraz koniecznością ciągłego ich przetwarzania bywa przemęczony. Także ciało wystawione na kontakt z nieznanymi dotąd bodźcami, może reagować zmęczeniem, bólami głowy i dolegliwościami żołądkowymi.

W trosce o międzynarodowych studentów oraz jakość wzajemnych relacji wśród całej multikulturowej społeczności akademickiej, powstał pomysł na publikację tego poradnika. Publikacja jest elementem projektu pt.: „Jak w domu!”, realizowanego w ramach programu Welcome to Poland Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

W ramach projektu powstał cykl filmów fabularnych, prezentujących z przymrużeniem oka relacje między polskimi i zagranicznymi członkami społeczności akademickich, przeprowadzone zostały także szkolenia: językowe oraz obejmujące zagadnienia dotyczące różnic kulturowych dla pracowników administracyjnych Politechniki Śląskiej. Głównym celem projektu jest podniesienie świadomości różnic międzykulturowych i wypracowanie postawy otwartości oraz tolerancji na różnorodność, a w konsekwencji stworzenie miejsca jeszcze bardziej przyjaznego cudzoziemcom. Publikacja jest rodzajem przewodnika po bogatym świecie różnorodności kulturowej. Zwraca uwagę na różnice w rozumieniu norm, zachowań i postępowania. Tłumaczy co pomaga, a co przeszkadza w efektywnej komunikacji. Wydawnictwo zostało wzbogacone o kody QR odsyłające do przydatnych informacji.

STUDENT W OBCYM KRAJU

SZOK KULTUROWY

Szok kulturowy?
Czym jest?

Szok kulturowy (pojęcie wprowadzone w roku 1954 przez antropologa Kalvero Oberga) jest to zjawisko zachodzące na styku różnych kultur polegające na zderzeniu wpojonych przejawów kultury z nowym otoczeniem i odmiennymi elementami kulturowymi. Kiedy ludzie przenoszą się do innego kręgu kulturowego, zabierają ze sobą swoje wartości, normy, zwyczaje, a wkraczając do innego kraju, stykają się z odmiennym systemem norm, wartości i zachowań. Kiedy człowiek uświadamia sobie rozbieżność tych systemów reaguje szokiem kulturowym.

Funkcjonowanie w nowej kulturze, która jest dla nas nowa i często odległa od naszej pod wieloma względami, wymaga nieustannego **wysiłku poznawczego**, ciągłego analizowania sytuacji i wyciągania wniosków, interpretowania języka, komunikatów pozawerbalnych i kontekstu społecznego komunikacji. Przykładowo ten sam gest może być różnie odczytywany w różnych kręgach kulturowych, np. skinienie głową na tak, Bułgar odczyta jako nie.

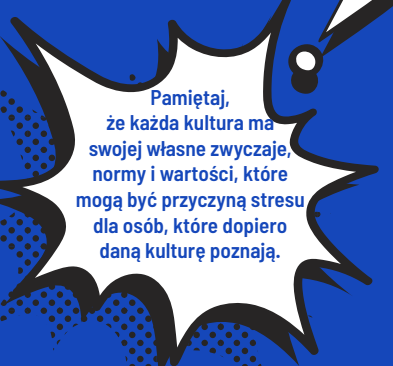

Co z tym
szokiem kulturowym?
Zetknięcie z nową kulturą
wymaga ciągłego uczenia się
i analizowania.

Przyczyny szoku

Przyczyn szoku kulturowego należy upatrywać w odmiennych systemach związanych z każdą sferą życia: od jedzenia, ubioru, przez pogodę aż do wartości religijnych i etycznych.

Szok „atakuję” w bardzo wielu obszarach, które dla uczestników kultury przyjmującej są codziennością i wydają się oczywiste, a dla przybysza są nowe i często egzotyczne.

Pamiętaj,
że każda kultura ma
swoje własne zwyczaje,
normy i wartości, które
mogą być przyczyną stresu
dla osób, które dopiero
daną kulturę poznają.

Różnice kulturowe mogą być bardzo subtelne, wtedy natężenie szoku jest zwykle niewielkie, ale różnice mogą być także drastyczne i wywoływać silne reakcje organizmu. Inaczej szok kulturowy przeżyją osoby przybywające np. z Czech, z Niemiec czy Ukrainy, gdyż są to kraje kulturowo nam bliskie, a inaczej różnice odczują osoby np. z Pakistanu, Indii czy krajów azjatyckich, których kultura i religia znacząco różnią się od naszej. Różni nas wiele - inna kuchnia, moda, dźwięki, zapachy, otoczenie, inny sposób obchodzenia świąt czy zasady moralne.

Obszary, których najczęściej dotyczy szok kulturowy

- Język i związane z nim idiomy
- Standardy czystości
- Normy społeczne - religia, ubiór, jedzenie, sposoby powitania
- System budownictwa
- Warunki klimatyczne
- Wartości i standardy etyczne

Język... hmm nawet gdy ktoś zna język polski to czy zrozumie o co chodzi gdy posłużymy się idiomami i powiemy, że „ręce opadają”, lub że „ktoś jest nie w sosie”, albo że „czuję do niego miętę”? Trudno także zrozumieć czym jest barszcz czerwony, albo dlaczego jemy kiszzone (czyli dla wielu zepsute) ogórki. Warunki klimatyczne panujące w Polsce są (w ostatnich latach) zaskakujące nawet dla nas, autochtonów, a co dopiero dla obcokrajowców. Również sposób rozmieszczenia pomieszczeń w budynkach jest u nas specyficzny, czasem można się pogubić w labiryncie uczelnianych korytarzy.

Nasilenie szoku zależy od wielu czynników – od znajomości języka, odległości geograficznej, różnic klimatycznych, znajomości kultury, do której przybywamy, wieku, stanu zdrowia, kompetencji komunikacyjnych, tego czy mamy znajomych czy przyjeżdżamy sami, wcześniejszych doświadczeń z pobytem za granicą, funkcjonujących stereotypów czy otwartości gospodarzy.

Skutki szoku kulturowego

Konieczność dostosowania się do nowej kultury, nowego języka, klimatu, innego stylu życia i nowych zasad moralnych może skutkować fizycznym, psychicznym i emocjonalnym wyczerpaniem, złością, dezorientacją w gąszczu nowych zwyczajów i norm, poczuciem zagubienia, niepewnością, lękiem, może doprowadzić w konsekwencji do **unikania kontaktu społecznego**, problemów ze snem a nawet depresji. Ale skutkiem mogą być również problemy zdrowotne, ból głowy, brzucha czy inne objawy somatyczne. Wszystko to może powodować **zaniżoną samoocenę**.

Nieświadomość skutków jakie może wywołać szok jest przyczyną konfliktów i i niezrozumienia nieprawidłowej interpretacji zachowania osób przybywających z innej kultury.

Skutkiem szoku może być poczucie dezorientacji, lęk, niepewność, ale też choroba, a w skrajnych sytuacjach depresja.

Fazy szoku kulturowego

Szok kulturowy jest procesem, który nie zaczyna się nagle i nagle się nie kończy, lecz przechodzi przez różne fazy. Najczęściej wymienia się 4 fazy – fazę turystyczną, fazę szoku, fazę dostosowania oraz fazę adaptacji do nowej kultury. Jednak pamiętać trzeba, że może jeszcze wystąpić faza piąta tzw. wtórny albo powrotny szok kulturowy, czyli kiedy wracamy po wyjeździe zagranicznym do ojczyzny i znajdujemy się w obliczu zmian jakie w tym czasie zaszły.

- **Faza turystyczna** – w której stres wywołany odmiennymi zachowaniami i normami jest interpretowany jako ekscytacja nowością i egzotyką danego miejsca. Różnice kulturowe odbierane są pozytywnie jako ciekawostki warte uwagi. Jest to czas euforii, ludzi i kultury, robienia zdjęć, zachwytu nad odmiennością.
- **Faza szoku** – spada poczucie kontroli. Zmęczenie fizyczne, psychiczne i emocjonalne jest już bardzo dotkliwie. Męczy silny stres wywołany odmiennością kultury i nieadekwatnością zachowań. Obniża się samoocena, następuje unikanie kontaktów społecznych, a nową kulturę postrzegamy jako złą.
- **Faza dostosowania** – dostrzegamy nie tylko wady, ale i zalety nowej kultury. Normy, zachowania i obyczaje panujące w nowej kulturze okazują się możliwe do zaakceptowania.
- **Faza adaptacji** – Wytwarzają się kompetencje międzykulturowe: radzenie sobie z niejednoznacznością, zrozumienie nowych normy i wartości kulturowych, umiejętność komunikowania się i rozwiązywania problemów. Przystosowanie do nowej kultury może trwać od kilku tygodni do kilku, a nawet kilkunastu miesięcy.

Jak to może wyglądać w praktyce?

Japończyk przyjeżdżający do Polski pewnie się zdziwi, że nie kłaniamy się na powitanie, ale prawdziwy problem może się zacząć, gdy wyjdzie na ulicę, gdyż oznaczenie ulic w Polsce i Japonii różni się znacząco. Większość ulic w Japonii nie ma nazw, a budynki mają nadawane numery nieliniarnie. I jak tu znaleźć akademik? Po zadomowieniu się w naszym kraju, już nie będzie go dziwiła wyciągnięta na powitanie ręka

A może jakieś przykłady?

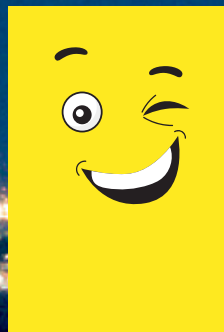

oraz nauczy się, że nazwiska zapisane na tabliczkach to nazwy ulic. Afrykanin może być zszokowany, gdy po wyjściu z samolotu przywita go śnieg zamiast słońca i zrozumie dlaczego dostał przed przylotem informację z biura współpracy zagranicznej, aby zabrać kurtkę. Równie dziwny może być schabowy, obowiązkowo z kapustą, szczególnie jeśli jest muzułmaninem i nie jada wieprzowiny. Na początku może też być nieswój, że ludzie się patrzają, bo ubranie, kolor skóry czy fryzura są inne. Z czasem nauczy się interpretować zachowania Polaków, ale wymaga to czasu i przychylności otoczenia.

Szok i co dalej?

Skoro kontakt z nową kulturą, może wywołać niemiłe zaskoczenie, to starajmy się jak najwięcej informacji przekazać studentom przed przyjazdem do Polski, aby zminimalizować negatywne efekty szoku kulturowego. Warto wskazać na rzeczy takie jak pogoda, zwyczaje, kuchnia, historia czy polityka. Nie sposób opisać wszystkiego, co może

Nie irytuj się, nie sposób znać wszystkich norm i wartości z różnych kultur, z których przybywają studenci, ale wybacz faux pas i postaraj się wyjaśnić w czy tkwi problem. A często diabeł tkwi w szczegółach.

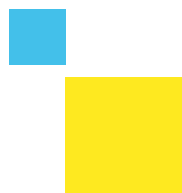

różnić dane kultury, dlatego wykażmy zrozumienie dla czasem “niezdarnych” zachowań obcokrajowców, i jeśli mamy taką możliwość wyjaśnijmy na czym polegała gafa przybyśza, czy jak ma rozumieć daną sytuację. Nie każdy zrozumie dlaczego nagle w akademiku pojawiła się choinka, czy jest dzień wolny na uczelni z okazji 15 sierpnia. Otwartość na inność jest podstawą do zrozumienia obcokrajowców i pozwala na łagodniejsze przejście szoku przez przybyszów.

Z punktu widzenia osób przybywających ważne jest, aby zdobyć jak najwięcej informacji, które pomogą zminimalizować szok kulturowy. Dlatego powinni przeczytać o tym jaka jest pogoda w poszczególnych porach roku, jak funkcjonuje służba zdrowia, transport publiczny, które z potraw są najbardziej charakterystyczne dla kultury przyjmującej. Obok takich kwestii ważne też są kwestie społeczne – czy w danym kraju, w tym wypadku w Polsce, ludzie są tolerancyjni, czy raczej wykazują ograniczone zaufanie do przybyszów, a czasem wręcz ich zachowania można związać z rasizmem. No cóż, przybysz powinien mieć też na uwadze, iż gesty **nie są uniwersalne i w różnych krajach mogą być różnie interpretowane.**

Ech.... te gesty

Uniesiony kciuk w tradycji europejskiej to gest pozytywny, również w naszym kraju, oznacza super, jest dobrze. W końcu to like na Facebooku :)

Gest ten wywodzi się ze starożytnego Rzymu. Kierując kciuk do góry władcy Rzymu wyrażali ulaskawienie przegranego gladiatora. We Francji, Austrii i Niemczech oznacza jedynie cyfrę 1. Tymczasem na Bliskim Wschodzie, w Zachodniej Afryce, na Sardynii, w Australii, na Filipinach i w wielu islamskich krajach jest bardzo obraźliwy i oznacza mniej więcej „wsadź to sobie gdzieś.”

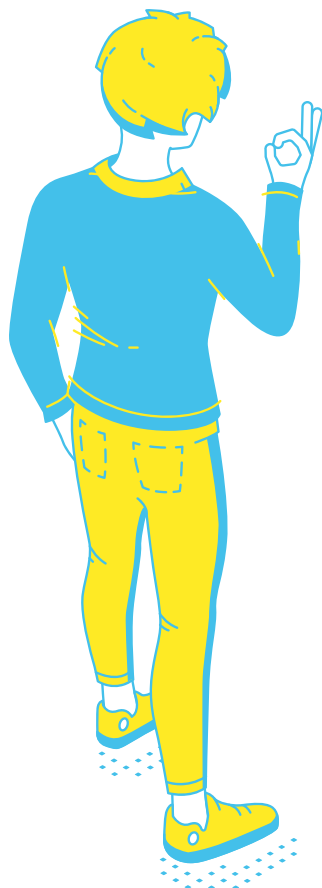

Gest kółka zrobionego z kciuka i palca wskazującego.

W krajach anglojęzycznych i Europie oznacza OK, w porządku. Inne znaczenie ten gest ma w Japonii, gdzie oznacza pieniądze i może być odebrany jako żądanie łapówki; np. w Brazylii, gdzie znaczy mniej więcej tyle co u nas środkowy palec. Wystrzegajmy się tego gestu w rozmowie z Francuzami, gdyż równoważny jest z porównaniem kogoś do zera. W Iranie oznacza „oko diabła”, w Grecji, Etiopii określa się tak kogoś, kto jest homoseksualistą, w Turcji, na Malcie i w Ameryce Łacińskiej to określenie obraźliwe.

Cześć Hiroto!
Twój referat
na zajęciach był
naprawdę OK.

Dlaczego on
chce ode mnie
łapówkę?

Student w obcym kraju - WYMIARY KULTURY

WYMIARY KULTURY

Czyli 2x2 czy 4x5? O co chodzi? Wymiary kultury, czyli cechy kultury, które różnią społeczeństwa między sobą.

Kultura kształtuje zachowania, podejmowane decyzje i interakcje między jednostkami i grupami. Badanie nad kulturami pokazuje, że można wyodrębnić wymiary kulturowe, które są uniwersalne, ale różnią się w ich przejawianiu w poszczególnych krajach. Wymiarem kulturowym (cechą kultury) nazwał holenderski socjolog G. Hofstede pewien aspekt kultury dający się zmierzyć i pozwalający określić pozycję danej kultury wobec innych kultur. Zbadał, iż kultura pochodzenia determinuje sposób reagowania człowieka i wyodrębnił cztery kategorie, tzw. "wymiarów kultury", które ułatwiły mu klasyfikację narodów w odniesieniu do różnych wartości. G. Hofstede wyróżnił 4 wymiary kultury: dystansu władzy (siła społecznej hierarchii), indywidualizmu, unikania niepewności, wymiaru męskości - kobiecości (orientacja zadaniowa vs. orientacja na osobę), a inni badacze podejmujący tę problematykę odkrywali kolejne wymiary (E.Hall, R.Gesteland, M. Bond, F. Trompenaars, Ch. Hampden-Turner).

Omówienie wszystkich zajęłoby duuużo miejsca, spójrzmy więc na przykładowe wymiary.

Politechnika Śląska

DYSTANS WŁADZY

Wymiar ten, wyróżniony przez G. Hofstede, to emocjonalna przestrzeń oddzielająca podwładnych od przełożonych, rodziców od dzieci, czy nauczycieli od uczniów, określa również stopień akceptacji dla nierówności społecznych, stopień autorytarności władzy, oraz oczekiwany stopień posłuszeństwa wobec rodziców, przełożonych i władzy.

DYSTANS WŁADZY

Kultury niskiego dystansu

Niski dystans władzy to w uproszczeniu – egalitaryzm, czyli oczekiwana i tolerowana równość między osobami na różnych szczeblach hierarchii. W krajach o małym dystansie do władzy komunikujące się osoby nie podkreślają wyższości żadnej ze stron. Partnerskie układy w rodzinie, szkole czy pracy, mają swoje odbicie w sposobie komunikacji osób wychowanych w tych krajach.

Przykładem kraju o kulturze z małym dystansem władzy może być Wielka Brytania. Osoby wychowane w tej kulturze, nie mają poczucia wielkich różnic w hierarchii. W Wielkiej Brytanii zwracanie się do siebie po imieniu – bez względu na wiek, czy relacje służbowe jest normalne. Również na uczelniach często studenci mówią do wykładowców po imieniu, a zwrot powitalny „Hello” używany jest zarówno w kontaktach oficjalnych jak i nieoficjalnych. W kulturze słowiańskiej wygląda to inaczej: czeskie i słowackie „Ahoj”, polskie „Cześć”, używane są jedynie w kontaktach nieoficjalnych, natomiast w oficjalnych stosuje się zwroty: „Dobry den”, „Dzień dobry”. W Czechach, Słowacji, Polsce do wykładowców zwracamy się używając stopni lub tytułów naukowych.

Student w obcym kraju - WYMIARY KULTURY

Kultury wysokiego dystansu

Akceptuje się i podtrzymuje nierównowagę w odniesieniu do władzy, pozycji społecznej i majątku. Podwładni oczekują instrukcji od przełożonych. Sprawującym władzę należą się przywileje.

Amerycanie nie mają tego problemu – tam wszyscy są ze sobą na „ty”. W Polsce mówienie starszej od siebie osobie na „ty” przy pierwszym spotkaniu uznawane jest za duży nietakt.

Zwracanie się do nas przez studentów zagranicznych w formie – Ty, bez zwrotu grzecznościowego Pani/ Pan, może wynikać z niskiego dystansu władzy kultury narodowej i specyfiki języka obcego. A jeśli student przyjdzie w swetrze na egzamin zamiast w garniturze, jest to możliwy wynik dystansu władzy.

PODEJŚCIE DO CZASU

Podejście do czasu, czyli kultury polichroniczne i monochroniczne wyróżnił R. Gesteland, ten wymiar wskazuje na znaczenie czasu, harmonogramów i punktualności.

PODEJŚCIE DO CZASU

Kultury polichroniczne nie przywiązują wagi do czasu, ważniejsze są relacje i tradycja. Nie widzą sensu w dokładnym liczeniu czasu, jego najlepszym wyznacznikiem są dni, tygodnie, miesiące i lata. Powolność, a nie pośpiech są kardynalną zasadą. Wszystko, co ma być zrobione w końcu zostanie zrobione. Kultury polichroniczne występują w krajach takich jak: kraje arabskie, większość krajów Afryki, Ameryki Łacińskiej, kraje Azji Południowej i Południowo-Wschodniej, Hiszpania, Włochy, Grecja.

Przykładowo w Hiszpanii często usłyszymy - „mañana” - czyli „jutro”. Mañana to filozofia życia i przejawia się spokojem, radością i brakiem pośpiechu. Hiszpanie mają luźne podejście do czasu, wypełniania obowiązków, po prostu życia.

Kultury monochroniczne są przywiązane do czasu. Czas odgrywa dla nich dużą rolę i liczą go w godzinach, minutach i sekundach. Zegar reguluje ich życie społeczne, rodzinne, pracę, grę, procesy produkcyjne. Kultury monochroniczne występują w: krajach skandynawskich części krajów europejskich (szczególnie germańskich), Ameryce Północnej, Japonii. Przykładowo Niemcy przywiązują ogromną wagę do punktualności. Jak wynika z sondaży większość Niemców „wybacza” 5 minutowe spóźnienie na spotkanie, powyżej tego czasu tracą cierpliwość. Zdecydowanie mniej jest w stanie zaakceptować 15 minutowe spóźnienie i to tylko pod warunkiem, że usłyszą dobre wytłumaczenie.

Co to oznacza? Jeśli student
spóźnia się na wykłady lub
umówione spotkanie nie
zawsze oznacza to, że jest
śpiochem lub nas lekceważy.
Po prostu „ma czas”

Cześć Janku.
Gdzie tak
pędzisz?

- Oh... Mam dużo rzeczy do
zrobienia, za 3 minuty muszę
być w dziekanacie, potem lecę na
zajęcia, po południu jadę z psem
do weterynarza, a wieczorem
spotykam się ze znajomymi,
żeby się uczyć do egzaminu...

Wyluzuj, co ma być
zrobione, zrobione
będzie... Mañana
chodź na kawę z
kolegą z Hiszpanii.

Dużo tych różnic, a wydaje się, że świat zglobalizowany to ujednolicanie kultur.

To też prawda, że kultury się przenikają i niektóre odmienności zanikają, jednak wiele różnic wciąż funkcjonuje i warunkuje nasze zachowania w codziennych sytuacjach.

Kultury niskiego i wysokiego kontekstu

E. HALL ZWRÓCIŁ UWAGĘ NA SPOSÓB KOMUNIKOWANIA SIĘ LUDZI W RÓŻNYCH KULTURACH I WYRÓZNIŁ KULTURY WYSOKO I NISKO KONTEKSTOWE.

Kultura wysokokontekstowa – komunikowanie odbywa się w sposób niebezpośredni, nazwać je można komunikowaniem między wierszami, każda informacja jedynie w niewielkim stopniu umieszczona jest w przekazie, większa jej część mieści się w człowieku – odbiorcy. Forma wypowiedzi jest zazwyczaj uprzejma i ostrożna. Proces komunikowania jest niezwykle skomplikowany – aby dobrze zrozumieć komunikat należy wiedzieć jakie normy i wartości kierują danym społeczeństwem, jakiego rodzaju rejestry komunikowania stosowane są w określonych sytuacjach. Z taką kulturą mamy do czynienia np. w krajach azjatyckich (Japonia, Chiny) czy krajach muzułmańskich.

Kultura niskokontekstowa – komunikaty są jasne i jednoznaczne i dosyć precyzyjnie oddają intencje mówiącego. Jest tu niewiele miejsca na swobodną interpretację. Komunikowanie odbywa się w sposób bezpośredni, to znaczy, że cały przekaz ma oznaczać jedynie to, co zostało powiedziane, nie ma tu żadnego czytania między wierszami, nie ma tu drugiego dna. Jest to sposób komunikacji charakterystyczny dla kultur takich jak np. kraje z Europy czy Ameryki Północnej.

Porozumiewanie się osób z tych dwóch typów kultur bywa trudne.

Przykładowo jak zrozumieć Azjatę, gdy to, co mówi zależy od sytuacji? Jeśli np. Chińczyk w trakcie rozmowy kiwa głową i mówi „tak”, wcale nie oznacza, że się z nami zgadza. Po prostu w jego kulturze mówienie stanowczego nie, jest źle widziane, uważane za niegrzeczne.

Zatem ważne są tu dodatkowe pytania w celu upewnienia się, co naprawdę ma na myśli. Ponadto, jak wynika z badań, przedstawiciele różnych kultur skupiają się na różnych fragmentach twarzy odczytując emocje. Osoby ze wschodniej Azji mają problem z odgadnięciem emocji, kryjących się za niektórymi wyrazami twarzy, które potrafią odczytać osoby z Europy czy Ameryki Północnej. **Ludzie z Azji skupiają się przede wszystkim na oczach, a ludzie z Zachodu skanują całą twarz, analizując także ruch ust czy czoła.**

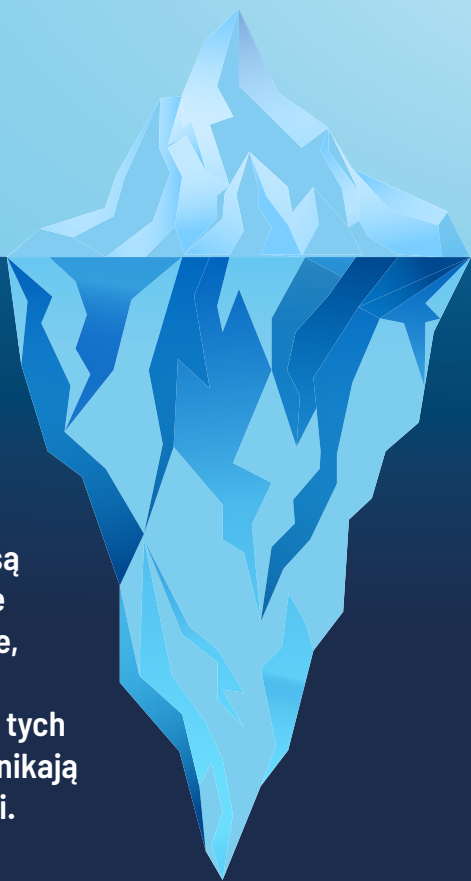

MODEL KULTURY JAKO GÓRA

Pamiętajmy!

Kultura jest jak góra lodowa, w której to, co widoczne ponad powierzchnią to tylko wierzchołek, a olbrzymia reszta jest niewidoczna, pod powierzchnią wody. Podobnie kultura, ma te elementy, które są widoczne i te, które znajdują się pod powierzchnią – niewidoczne, ale bardzo silnie wpływające na nasze zachowanie. To właśnie z tych niewidocznych cech kultury wynikają uświadamiane zachowania ludzi.

RY LODOWEJ

Elementy widoczne/uświadamiane

(ubrania, muzyka, postawa, mimika, jedzenie itp.)

Elementy niewidoczne/nieuświadamiane

(poczucie czasu, hierarchia wartości, podejście do odmiennej płci, rasy, relacje z przełożonymi, podejście do pracy, znaczenie relacji, współpraca w grupie, definicja rodziny, przyjaźnie itp.)

Glossary

Could you spell your name, please?

a = one
a student - students
a key - keys
a country - countries
a nationality - nationalities
an apple - apples
an umbrella - umbrellas
a university - universities
a chair - chairs
a man - men
a woman - women
a child - children
a tooth - teeth
a foot - feet
a goose - geese

Where are you from? – Skąd jesteś?

I am from Poland.
You are from China
He is from Spain
She is from Nigeria
We are from Greece
They are from Ukraine

I'm not from Germany
You're not from Japan
He's not from Portugal
She's not from Ethiopia
We're not from Italy (Are we from Roma?)
They're not from Russia

(Am I from Gliwice?)
Are you from Yanshan?
Is he from Barcelona?
Is she from Nigeria?
Are they from Georgia?

I'm from Poland. I'm from Gliwice, Poland.

Turkey - Turkish
Poland - Polish
Spain - Spanish
China - Chinese
Japan - Japanese

Greece - Greek
France - French
Germany - German
Nigeria - Nigerian
Mexico - Mexican

Are you from...? – Czy jesteś z ...?

Georgia
Columbia
Venezuela
Taiwan
China
Ethiopia
Mexico
Is karate from France?
Is feta cheese Portuguese?
Are the Beatles from China?
Is Kung fu from Switzerland?
Is Kung fu Swiss?
Is flamenco music Chinese?
Is flamenco music from China?

Imperatives – rozkazy Orders – polecenia Requests – prośby

Fill in the form!
Fill in the form, please.
Show me your ID, please.
Give me your phone number, please.
Open the door!
Open the door, please.
Close the window!
Close the window, please.
Do me a favour, please.
Give me your key, please.
Give me your keys, please.
I look forward to hearing from you.

Wypełnij formularz!
Wypełnij formularz, proszę.
Poproszę twój dowód/dokument tożsamości
Podaj mi twój numer telefonu, proszę
Otwórz drzwi!
Otwórz drzwi, proszę.
Zamknij okno!
Zamknij okno, proszę
Zrób mi przysługę/dobry uczynek
Daj mi twój klucz, proszę.
Daj mi twoje klucze, proszę.
Oczekuję na wieści od Ciebie.

Shall I? – Czy mam?

Shall I help you?
Do you want me to show you the way?

Czy mam ci pomóc?
Czy chcesz aby wskazać ci drogę?

In the room

a socket
a windowsill
a duvet
a blanket

gniazdko/kontakt
parapet
kołdra
koc

a cupboard
a wardrobe
a desk
a lamp
a chair
bedsheets
curtains
a rug/carpet
inside/outside

szafka
szafa
biurko
lampa
krzesło
pościel/prześcieradła
zasłony
dywanik/dywan
wewnątrz/na zewnątrz

Would you like me to show you how it works?
Let me in/go/show
Let me explain it to you
Let me ask you a question

Czy chciałbyś abym pokazała jak to działa?
Pozwól mi wejść/pójść/pokazać
Pozwól mi wyjaśnić to
Pozwól mi zadać pytanie

there is there are

There is a book on the desk.
There isn't a book on the chair.

There are some/a few books on the desk.
There aren't any books on the floor.
There are no books on the floor.

There is some wine in the cellar.
There is no wine in the fridge.
There isn't any wine in the fridge.
There is no coffee left
There isn't any coffee left.

There is no money.
There are no coins/tokens left.
There is no water/hot water/tap water.

jest/znajduje się są/znajdują się

Jest książka na biurku
Nie ma książki na krześle.

Są książki/Jest pare książek na biurku
Nie ma książek na podłodze
Nie ma książek na podłodze

Jest trochę wina w piwnicy
Nie ma wina w lodówce
Nie ma wina w lodówce
Nie ma już kawy
Nie ma już kawy

Nie ma pieniędzy
Nie ma już monet/żetonów
Nie ma wody/gorącej wody/wody w kranie

In the kitchen

a frying pan
a pot
a lid
a cup
a mug
a plate
a glass

w kuchni

patelnia
garnek
pokrywka
filiżanka
kubek
talerz
szklanka

a saucepan
a knife
a fork
a spoon
a sink

podstawek
nóż
widelec
łyżka
zlew

in the bathroom

a washbasin
a shower
a toilet
a towel

w łazience

umywalka
prysznic
toaleta
ręcznik

The radiator is leaking.
The tap is leaking.

Kaloryfer przecieka
Z kranu kapie/przecieka

basement/ground floor/first floor/second floor/third floor/top floor piwnica/parter/pierwsze piętro/drugie piętro/trzecie piętro/ostatnie piętro

0 oh/zero

1 one

2 two

3 three

4 four

5 five

6 six

7 seven

8 eight

9 nine

10 ten

11 eleven

12 twelve

13 thirteen

14 fourteen

15 fifteen

16 sixteen

17 seventeen

18 eighteen

19 nineteen

20 twenty

10 ten

20 twenty

30 thirty

40 forty

50 fifty

60 sixty

70 seventy

80 eighty

90 ninety

100 a/one hundred

1st first

2nd second

3rd third

4th fourth

5th fifth

6th sixth

7th seventh

8th eighth

9th ninth

10th tenth

11th eleventh

12th twelfth

13th thirteenth

14th fourteenth

15th fifteenth

16th sixteenth

17th seventeenth

18th eighteenth

19th nineteenth

20th twentieth

21st twenty first

22nd twenty second

23rd twenty third

Do not = don't

Don't make noise.
Don't go here. Wet floor
Turn on/off the light(s)
Go downstairs/Go upstairs
Your room is on the first floor/top floor.

Wash up/Wash your dishes .
Tidy your room.
Fill in the form, please.
Have a nice day.
Same to you. /The same to you.

Where is the bank/the reception/
the manager's office?

Can I get a pillow/blanket/duvet?
Could you repeat, please?
Could you say that again, please?
szę?

There are no tokens left.

I don't know.

I don't understand.

You have to have your student's ID.

You shouldn't do that.

Easter /Happy Easter

nych

Christmas /Merry Christmas

Happy New Year

It's a bank holiday.

The shops and banks are closed.

Ramadan

Nie hałasuj

Nie idź tam. Mokra podłoga

Włącz/wyłącz światło

Idź do góry/ na dół (po schodach)

Twój pokój jest na pierwszym/ostatnim piętrze

Umyj naczynia

Posprzątaj pokój

Wypełnij formularz

Miłego dnia

Wzajemnie

Gdzie jest bank/recepcja/biuro kierownika

Czy mogę dostać poduszkę/koc/kołdrę?

Czy mógłbyś powtórzyć, proszę?

Czy mógłbyś powiedzieć jeszcze raz, pro-

Nie ma już żetonów

Nie wiem

Nie rozumiem

Musisz mieć legitymację studencką

Nie powinieneś tego robić

Wielkanoc/ Wesołych Świąt Wielkanoc-

Boże Narodzenie/ Wesołych Świąt

Szczęśliwego Nowego Roku

To jest święto państwowe

Sklepy i banki są zamknięte

Ramadan

Useful phrases

Where is the lift?

Is there a lift near here?

The lift is over there.

The lift is next to the stairs.

The lift is on the left/right of the stairs.

The lift is next to the reception.

Gdzie jest winda?

Czy jest tu winda?

Winda jest tam.

Winda jest obok schodów

Winda jest po lewej/prawej stronie

Winda jest obok recepcji/portierni

The reception is on the ground floor/first floor/.

Recepcja/portiernia jest na parterze/
pierwszym piętrze

The laundry is in the basement/on
the 2nd floor/on the 5th floor.

Pralnia jest w piwnicy/na drugim
piętrze/piątym piętrze

Open the window and let some fresh air in. The room smells/The kitchen is full of smoke.

Deadline for the payment is/ Payment for the dormitory must be made before

You're two months behind on payment.

You have to settle the payment immediately. Otherwise I'll have no choice
but to notify the University Legal department

The payment/rent is due monthly.

cross out from the list/ask sb to leave the room

see/read/get acquainted with Rules & Regulations

obtain a document/student ID

fill-in/complete the check-in form

We don't offer single rooms/ Single rooms are not available

You'll have a roommate

You'll have to share a room with a student from (Jordan, India)

Leaving rubbish in the corridor outside the rooms is strictly prohibited.

Rubbish must be taken outside to the special rubbish containers

You have to fix it yourself.

Glossary

USEFUL
PHRASES

Ważne dla kandydatów i studentów

Important for candidates and students

Admission Office: Silesian University of Technology | Admission Office (polsl.pl)

Studies Service Centre: Silesian University of Technology | Studies Service Centre (polsl.pl)

Contact details: Silesian University of Technology | Contact (polsl.pl)

Students Service Offices at Faculties: Silesian University of Technology | Students Service Office (polsl.pl)

**Szkoła Doktorów
Doctoral School**

<https://www.polsl.pl/rjo15-sd/en/>

Welcome Point

<https://www.polsl.pl/rn3-2-dwz-wp/en/>

INTERCULTURAL AWARENESS AND CULTURAL DIVERSITY: MASSIVE ONLINE OPEN COURSE (IACD MOOC)

<https://www.polsl.pl/rn3-2-dwz-wp/en/intercultural-passport/>

scholarships

<https://www.polsl.pl/rn3-dwz/en/pro-quality-scholarship/>

Zarządzenie w sprawie konkursu na stypendia dla najlepszych studentów cudzoziemców

Ordinance on the pro-quality contest for scholarships for the best international students

https://www.polsl.pl/rn3-dwz/wp-content/uploads/sites/677/2022/03/Ordinance-No-65_2022_eng.pdf

Panorama kampusu

Panorama of the campus in Gliwice

https://multimedia.polsl.pl/panorama/GLIWICE_360_Politechnika_2019_EL/

Publikacja jest częścią projektu pn.: „Jak w domu! Kampania podnosząca kwalifikacje kadry administracyjnej obsługującej studentów i naukowców z zagranicy”, realizowanego w Politechnice Śląskiej w ramach programu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej „Welcome to Poland 2021”. Program jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, projekt pozakonkursowy pt.: „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i potencjału instytucji w przyjmowaniu osób z zagranicy - Welcome to Poland” (Działanie: 3.3 Umiejscowienie polskiego szkolnictwa wyższego), określony we wniosku o dofinansowanie projektu nr POWR.03.03.00-00-PN14/18.

Politechnika
Śląska

**UCZELNIA
BADAWCZA**
INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI